

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗΣ»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος μαθήματος	ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	
Εξάμηνο	3ο	ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Υπεύθυνος μαθήματος	Μαρκάτη Δήμητρα
Γραφείο προσωπικού	

Τηλέφωνο e-mail	markatidimitra@yahoo.gr , dmarkati@uowm.gr
Ώρες γραφείου	Τετάρτη 10-12:00

Περιγραφή μαθήματος

Με το μάθημα της *Τουρκικής Φιλολογίας* μελετώνται οι περίοδοι της τουρκικής γλώσσας και λογοτεχνίας, με έμφαση στην πρώτη, όπως ορίζονται από την επιστήμη της Τουρκολογίας: α. η Προϊσλαμική Τουρκική Γλώσσα και Λογοτεχνία, β. η Ισλαμική Τουρκική Γλώσσα και Λογοτεχνία, γ. η Νεότερη ή Σύγχρονη Τουρκική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

Συγκεκριμένα, επιχειρείται η ιστορική ανασκόπηση της παρουσίας των Τούρκων στην Κεντρική Ασία και η ανάδειξη των στοιχείων που συνδέονται με την καταγωγή τους ενώ τίθενται ζητήματα όπως η περιοδική κατάταξη της τουρκικής γλώσσας και η θέση της στην οικογένεια των Ουραλο-αλταϊκών γλωσσών, η τουρκική γραφή και η εξέλιξή της, η μελέτη των πρώτων ισλαμικών έργων, η γλωσσική μεταρρύθμιση του 20^{ου} αι. και ο ρόλος της στην προσπάθεια δημιουργίας τουρκικής εθνικής ταυτότητας.

Ακαδημαϊκή στοχοθεσία

Η μελέτη της διαχρονικής πορείας της Τουρκικής γλώσσας και λογοτεχνίας. Εντοπισμός στοιχείων, γεγονότων και παραγόντων δια μέσου των οποίων εξελίχθηκε και διαμορφώθηκε η σύγχρονη Τουρκική Φιλολογία. Τομείς επιστημονικής έρευνας, εκπρόσωποι, θεματολογία.

Γνωστική στοχοθεσία

Σκοπός του μαθήματος είναι σε πρώτο επίπεδο η εξοικείωση των φοιτητών με την ιστορική εξέλιξη της τουρκικής φιλολογίας έτσι ώστε να κατανοήσουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτή επηρεάστηκε, εξελίχθηκε και διαμορφώθηκε έως τις μέρες μας. Ειδικότερα, επιχειρείται η διάκριση από τους φοιτητές των περιόδων της Τουρκικής γλώσσας μέσα γραπτά κείμενα (πραγματολογικά και λογοτεχνικά). Ταυτόχρονα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις νεότερες περιόδους της Τουρκικής της Τουρκίας με σημείο αναφοράς τη μελέτη του ζητήματος της τουρκικής γλωσσικής μεταρρύθμισης η οποία συντελέστηκε τον 20^ο αι. Επιπλέον, με αυτόν τον τρόπο επιχειρείται η ανάδειξη της γλώσσας ως στοιχείου μέσα από το οποίο αποτυπώνεται η ιστορία της υπό μελέτης γλωσσικής κοινότητας αλλά και ως παράγοντα διαμόρφωσης ταυτότητας.

Μέθοδος διδασκαλίας

Το μάθημα οργανώνεται σε κύκλο 6 διαλέξεων.

Υπολογισμός βαθμολογίας

Ο υπολογισμός του τελικού βαθμού προκύπτει από ατομική εργασία – παρουσίαση του φοιτητή-τριας. Οι εργασίες – με συγκεκριμένη θεματική- θα ανατεθούν στους φοιτητές από τον διδάσκοντα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Akar, Ali. Türk Dili Tarihi. İstanbul: Otuken, Nesriyat 2005.

Aksan, Doğan. Türkiye Türkçesinin Dünü, Bugünü, Yarını. İstanbul: Bilgi Yayınevi 2005.

Atsız, Nihal. Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul 1940.

Çağlar, Behcet Kemal. Türk Edebiyatı. İstanbul 1970.

Banarlı, Nihad Sami, *Türkçenin Sırları*, Kubbealtı Nesriyatı, İstanbul 2004.

Δημάση, Μ. – Νιζάμ, Α. Το κοινό λεξιλόγιο της ελληνικής και της τουρκικής γλώσσας. Κυριακίδη Αφοί 2004.

Dilbilim araştırmaları 2009/ 2. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları 2010.

Doğan, Aksan. Türkçeye yansıyan Türk kültürü. Ankara: Bilgi Yayınevi 2008.

Fishman, J., Language and Nationalism, in Stuart Woolf (ed.) *Nationalism in Europe, 1815 to the Present, A reader*, Routledge, London and New York 1996.

Ζεγκίνης, Ευστράτιος. Ιστορία της Τουρκικής Λογοτεχνίας. Θεσσαλονίκη 1983.

Ζεγκίνης, Ε. – Χιδίρογλου, Π. Τουρκική Γραμματική Türkçe Dilbilgisi. Θεσσαλονίκη 1995.

Hengirmen, Mehmet. Türkçe Dilbilgi. Ankara: Engin Yayınevi 2002.

Ιορδάνογλου, Α. Περίοδοι της Τουρκικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας. Θεσσαλονίκη: ΑΝΤ.ΣΤΑΜΟΥΛΗ 2008.

Johanson, Lars . & Csato, Eva A. (eds.). The Turkish Languages. London: Routledge 1998.

Kaplan, Mehmet. Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar. İstanbul: Dergah Yayınları 1995.

Μήλλας, Ηρακλής. Εικόνες Ελλήνων και Τούρκων. Αθήνα 2001.

Μπακιρτζής, Ιωάννης. Εισαγωγή στην Ιστορία της Οθωμανικής και Τουρκικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας. Ξάνθη: Σπανίδη 2004.

Sadoglu, H., *Türkiye’de Ulusçuluk ve Dil Politikaları*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2003.

Timurtaş, Faruk. Tarih içinde Türk Edebiyatı. İstanbul: Boğaziçi Yayınları. 6.Baskı. 2000.

Αναλυτική περιγραφή

Εβδομάδα #1 Μαρκάτη Δ.	Προϊσλαμική Τουρκική Γλώσσα : Ιστορική Ανασκόπηση των Τούρκων στην Κεντρική Ασία – Τουρκική γλώσσα και γραφή – Οι διάλεκτοι της τουρκικής γλώσσας – Περίοδοι – Η γραφή Göktürk και Uygur
Ε εβδομάδα #2 Μαρκάτη Δ.	Η Οθωμανική Τουρκική στην προ-οθωμανική Ανατολία (11 ^{ος} -15 ^{ος} αι.) και η Τουρκική κατά την περίοδο των Σελτζούκων.
Εβδομάδα#3 Μαρκάτη Δ.	Η Κλασική Οθωμανική Τουρκική (16 ^{ος} αι. - 19 ^{ος} αι.) – αραβική και περσική επιρροή.
Εβδομάδα#4 Μαρκάτη Δ.	Ο εκφυλισμός του οθωμανικού πεζού λόγου (18 ^{ος} -19 ^{ος} αι.) – οι νέες συνθήκες στην Οθωμανική κοινωνία και ο ρόλος τους στη μεταρρύθμιση της γλώσσας. Οι απαρχές της γλωσσικής μεταρρύθμισης (1839-1923). Η περίοδος Τανζιμάτ. Οι πρώτες τοποθετήσεις των λογίων της εποχής υπέρ της απλοποίησης της τουρκικής γλώσσας.
Εβδομάδα #5 Μαρκάτη Δ.	Η Γλωσσική Μεταρρύθμιση στην Τουρκική Δημοκρατία 1923-1938 – Κεμάλ Ατατούρκ- η μεταρρύθμιση του αλφαβήτου – η θεωρία «Γλώσσα-Ήλιος» - το κίνημα του εξαγνισμού της γλώσσας –
Εβδομάδα#6 Μαρκάτη Δ.	Τουρκική: Μια γλώσσα υπό εξέλιξη – η πορεία των αλλαγών στη γλώσσα από τη δεκαετία του 1930 και έπειτα.